

'OĞLUM ÖLDÜ, BAŞKALARI ÖLMESİN'

**Milliyet Gazetesi | Ağustos 2005 Pazartesi,
Can Dündar-Çırpınan Karadeniz-2
Cavit Koyuncu**

Hopa'nın Sugören Mahallesi'ndeyiz. Ara sokakta mütevazı bir apartman dairesi... Salondaki dolabın üstünde 2 gitar, kutularında yan yana duruyor. Kazım Koyuncu'nun evi burası... Gitarlar, onun gitarları...

33 yaşındaki rockçı, müziğiyle olduğu gibi ölümünü de önce Karadeniz'i, sonra Türkiye'yi salladı.

Genç yaşta, üstelik tam da Çernobil'le savaşta akciğer kanserinden ölmesi deprem etkisi yarattı.

Karadeniz'de en çok onun kasetleri satılıyor, radyolarda en çok onun müziği çalınıyor şu ara... Baba evi Hopa'da şenliklere onun adı verildi. Hopa'nın ÖDP'li belediye başkanı Yılmaz Topaloğlu "Onun hassasiyetini doğru hedefe taşımamız" diyor. Bir kanser tarama merkezi için sivil girişim örgütlemeye çalışıyor.

Kazım'ın babası, 50 yıllık TİP'li Cavit Koyuncu, oğlunun gitarlarına bakan koltuğunda ağır konuşuyor:

"Her yerden genç kanser haberi geliyor. Oğlumu kaybettim, ama onlar da benim evladım. Burada insanlık kalmamış. İnek gibi önüne ne konursa içiyor yetkililer... Hiçbirini affetmiyorum. Küba'da insanlar parasız tedavi ediliyormuş. Açsınlar kapıları, oraya gidelim."

Nükleer Karşıtı Platform: Karadeniz Radyasyon Etkisi Altında!

HaberlerHoşçakalKaradeniz müziğinin ve Türkiye'nin sevilen sesi Kazım Koyuncu'nun, kanser nedeniyle yaşamını yitirmesi, Çernobil'de yaşanan nükleer kazanın etkilerinin yeniden tartışılmasına neden oldu.

Nükleer Karşıtı Platform yaptığı açıklamada, 1986 yılında Çernobil'de yaşanan nükleer kazanın ardından Türkiye'nin yoğun biçimde radyasyon etkisi altında kaldığını vurguladı.

Bilim Adamları Uyarıştı

Bilim adamları tarafından olayın meydana geldiği tarihten 15 yıl sonra Doğu Karadeniz'de yoğun miktarda kanser vakalarının görüleceği yönünde uyarılar yapıldığını anımsatan platform, uyarılara rağmen konuyla ilgili o günden bu yana hiçbir çalışma yapılmadığını dile getirdi.

Ücretsiz Kanser Araştırma Merkezi Talebi

Doğu Karadenizin tüm kentlerinde kanser araştırma merkezleri kurulması gerektiğini vurgulayan Platform, bu merkezlerde kanser ya da kanser tehlikesi içinde olan herkesin ücretsiz olarak tedavi edilmesini istedi.

Dönemin Yetkilileri Hakkında Soruşturma Açılmalı

Platform, 1986'dan bu yana Doğu Karadeniz'de yaşanan kanser vakalarının artışıyla ilgili araştırmalar yapılmasını ifade ederek, araştırmaların da, içinde Tabipler Odası'nın bulunacağı bağımsız kurumlara yürütülmesi gerektiğini kaydetti.

Platform, kanser vakalarındaki artışın kanıtlanması durumunda, dönemin yetkilileri hakkında soruşturma açılması gerektiğini vurguladı.

www.sesonline.net

Normal Algının, Standartların, Kuralların Ötesinde Bir Yaşam: KAZIM KOYUNCU

Ölümü gördüm saklambaç oynuyordu

Ölümü gördüm hep o sobeliyordu

çocukları dudaklarının kıyısından...*

Bugünlerde Çernobil'in bütün yıkımı ve dünyaya yaşattığı acı Kazım Koyuncu'nun isminde cisimleşiyor. Bir kez daha, bu kez varlığında kansere, Çernobil'e ve hayatın tüm kirliliklerine karşı çıkan Kazım Koyuncu'nun acısıyla gündeme aldık Çernobil'i. Kazım Koyuncu, Çernobil sonrasında radyasyona en çok maruz kalar yerlerden birinde Karadeniz'de doğup büyümüştü. Karadeniz'de toprak da deniz de ana olarak bilinir, çocuklarına ihanet etmeyeceğine inanılır. Kazım'ı o çok sevdiği yağmuru, toprağı aldı aramızdan. Ama ne toprağın, ne denizin ne de yağmurun suçu yoktur. Onlar güvenilir dostlar arasında kalmalıdır. Güvenilir olmayanlar kar ve iktidar hırsını insanlığın ortak çıkarının önüne geçirenlerdir; güvenilir olmayan çay satışları azalmasın, stoklar elimizde kalmaması diye elinde çay bardağı ile poz verenlerdir. Güvenilir olmayanlar bugün bin bir gerekçe bulup Nükleer Santral açamaya, hayatımızın orta yerine dinamik yerleştirmeye çalışırlardır. Suçlu; bugün savaşın, ölümlerin, açlığın arkasında olanlardır. Suç onların hanesine yazılsın, toprağı ve doğayı temizlemek, insanlığı bu illetten kurtarmak da bizim boynumuzun borcu olsun...

Çernobil'de ve sonrasında yaşananlar istatistiki verilerle anlaşılabilir. Olayı, temelinde iki farklı dünya algısı olan duruş noktaları olarak kavrayabilirsek, Kazım Koyuncu'yu da anlayabiliriz. Hayata istatistiklerin penceresinden bakmak, ölümleri hesaplama hatası olarak kaydetmek iktidarın işlevi; hayata elini uzatmak ve ona ruhunu vermek ise 'başka bir yaşamı' isteyenlerin uğraşdır. Kazım Koyuncu tüm benliğiyle elini hayata uzatanlardandı. Onun ölümü umudun bir neferini yitirışıdir. Ama bu kaybetmek değildir, Hopa'nın asi ve temiz çocuğu umut adına bırakılması gereken ne varsa bırakmıştır bize...

Kazım Koyuncu 'kansere' olmuştu, çağımızın ve Karadeniz'in illet hastalığı kanser. Yeşilliyle, mavisiyle doğal hayatın tüm sağlığını ciğerlerine çekip, uzun yaşayan Karadeniz'lilerin ömrü, toprağa düşen zehir sonrasında değişime uğradı. Artık Karadeniz'de ocaqları söndüren, her evden mutlak birisine bulaşan bir hastalık kanser. Kazım Koyuncu da birçok hemşehrisi gibi yaşamının en güzel yerinde ciğerlerini sarıp sarmalayan zehirle yaşamak durumunda kalmıştı. Onun kanser olduğunu ilk kez televizyonda onun ağzından duydum. Telefonun bir ucunda hastalığını anlatıyordu. Kansere yüklenen tüm anlamları içime yerleşip beni hareketsiz kılarken Kazım'ın, sözleri başka türlü akıyordu. Kansere yüklenen ölümün tüm anlamlarını bir yana bırakmış, hastalığını anlamaya, yaşadığı süreci anlamlandırmaya çalıştığından ve hastalığının seyirinden bahsediyordu. Trabzon'da kansere çıktı sonra, o konserdeki coşkusuyla görünce 'ölümü yeniyor' dedik, bunun üzerinden çok geçmeden de ölüm haberini aldık. Yanılmıştık, ne ölümü yenmeye çalışıyordu ne de yenik düşmüştü ölüme. Kendi anlatımıyla yaşamıştı, yaşaması gerektiği gibi. Yani bir devrimcinin süreci gibi. Kazım Koyuncu'nun Birgün Gazetesi Pazar Eki'nde yayınlanan Umay Umay'la yaptığı söyleşi onun hakkında çok şey anlatıyor. 'Yaşadığım süreci, bir sanatçının, Kazım'ın, hatta en önemlisi bir devrimcinin süreci gibi yaşadığımı düşünüyorum' diyor.

Hastalık halleri genelde suskunluk, içe kapanma ya da hayata son bir hamle yapıp tutunma olarak yaşanır. Bu hal hastalığa ilişkin algıyla uyumludur, Susan Sontag hastalığı, 'hayatın gece karanlığı' olarak tanımlar. Özellikle ölümcül hastalığa yakalananlar hayatları boyunca algılandıklarından farklı olarak algılanmaya, ona başka bir kimlikle bakılmaya başlanır. Bu bakış hasta olanların da kabulüdür aslında. Franz Kafka'da 18. yüzyılın ölümcül hastalığı tüberküloza yakalanmış, ömrünün bir kısmını böyle geçirmiştir. Sanatoryum denilen hastanede kendisi gibi tüberküloz hastası birisiyle konuşmaya çalışan Kafka'nın bu sohbet hakkında söyledikleri hastalık durumuna ilişkin tutumu özetliyor, 'sohbet ederek öğrendiği hiçbir şey yok; çünkü tüberküloz üzerine konuşurken... herkeste bir çekingenlik, kaçamak davranışlar ve donuk bakışlar ortaya çıkıyor'(1) Kazım Koyuncu'nun hastalığına ilişkin değerlendirmeleri, bu anlam çerçevesini kırar. Bu durum da onun kimliğine ilişkin ip uçları sunmaktadır.

Kazım Koyuncu'nun söyleşide anlattıkları ise 'devrimcilik' diye bahsettiği kimliğinin anlamını ortaya koymasından açısından önemlidir. Kazım, vicdan ve cesareti bilimin ve hayatın temel öğretisi olarak değerlendiriyor, devrimciliği bu iki kavramla ilişkilendiriyor. Diyor ki, 'Bilim, tıp sistemin bir parçası olursa eğer, ki öyle, benim için çok da fazla bir şey ifade etmiyor. Yine devrimcilik meselesi umay, bence iyi bir bilim adamının da devrimci olması gerekiyor. Hayatı yönlendiren, etkileyen, değiştiren insanların devrimci olması lazım, sistemin bir parçası değil. Bilimin ışığına hep inandım ama tıp bende hayal kırıklığı yarattı. Her şeyin sadece bir standart olduğunu görmek dayanılmaz bir şey. Bu standartlar içinde hastalığımı beğenmedim. bir kanser panelinde şunları söyledim; 'Vicdan ve cesaret bilimde yoksa benim için hiçbir şey ifade etmiyor'. Sadece bilgi yetmiyor. Bilginin vicdanla sınanması gerekiyor artık. Dedğim gibi devrimci olmalı, normal algının ötesine geçebilmelidir.' (2)

Bilgiyi vicdanla sınayan, normal algının ve standartların ötesinde yaşayan Kazım Koyuncu, yine kendi anlatımıyla, 'solcu babanın solcu oğluydu. Köyünden çıkmış şehre gelmişti. Şehirde büyük olmak, çok para kazanmak gibi hırsları yoktu. Şair ceketini giymek, köprü altlarında şair ceketlilerle konuşmak, şiir yazmak istiyordu. Dik yakalı devrimci kazağıyla doğru bir çocuk olarak geldim İstanbul'a ve hiçbir şeyi terketmedim diyor. Şiire gelince zamanı yoktu.

Seni unutmuyacağım....

*Umay Umay-Ölümü Gördüm

(1) Susan Sontag-Metafor Olarak Hastalık-Agora Kitaplığı, s.8

(2) Birgün Gazetesi Pazar Eki, 26 Haziran 2005, s.4

